

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel: DJ-899285
Naam opsteller voorstel	: Roy Thijssen (0495-575604)	Zaaknummer: 899281
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk / T.E.C. (Tessa) Geelen	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Concept regionale paragraaf Provinciale Omgevingsvisie (POVI).

Voorstel

Kennis te nemen van de ambtelijke notitie in het kader van het ambtelijk vooroverleg met de provincie voor de totstandkoming van de regionale paragraaf van de POVI en bestuurlijk overleg portefeuillehouders ruimtelijke ordening Midden-Limburg.

Inleiding

Een van de instrumenten van de in te voeren Omgevingswet is de Provinciale Omgevingsvisie (POVI). In deze Omgevingsvisie legt de provincie haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. De provincie wil de POVI in nauwe samenspraak met de regio's opstellen (co-creatie) en er voor zorgen dat de opgaven per regio op een goede manier landen in dit document. Op initiatief van de portefeuillehouder ruimtelijke ordening van de gemeente Roermond heeft op 24 juni jl. een portefeuillehoudersoverleg ruimtelijke ordening plaatsgevonden over Midden-Limburgse inbreng in de POVI. Een verslag van deze bijeenkomst is bijgevoegd (bijlage 1). Deze portefeuillehouders hebben in dit overleg uitgesproken een regionale paragraaf Midden-Limburg voor de POVI te willen opstellen. Op 25 september jl. heeft een vervolgoverleg van de portefeuillehouders ruimtelijke ordening van de gemeenten in Midden Limburg plaatsgevonden, waarbij ook gedeputeerde Drippy aanwezig was. Een concept verslag van dit overleg is bijgevoegd (bijlage 2).

Procedure regionale paragraaf POVI

De concept regionale paragraaf POVI voor Midden-Limburg (bijlage 3) is op ambtelijk niveau afgerond, zowel binnen de regio als intern bij de gemeente. De paragraaf is mede opgesteld door medewerkers van de gemeente. De Provincie heeft op ambtelijk niveau aangegeven dat dit concept qua indeling en gebiedsopgaven een goede opzet heeft. Dit is belangrijk omdat het concept weliswaar door de gemeenten is opgesteld, maar de provincie uiteraard

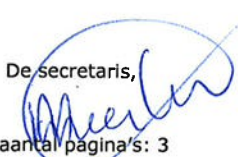
Weert, 2 december 2019	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 17.12.2019

Nummer: 29

De secretaris,

verantwoordelijk is voor de inhoud van de POVI en daarmee ook bepaalt hoe de regionale inbreng in de POVI wordt opgenomen.

Het voorliggende concept heeft een ambtelijke status. Voorgesteld wordt hiervan kennis te nemen. Op 18 december a.s. wordt dit stuk besproken met de portefeuillehouders ruimtelijke ordening van de Midden-Limburgse gemeenten, waarbij ook gedeputeerde Drippy aanwezig zal zijn. Na de bespreking op 18 december a.s. wordt het concept (al dan niet aangepast) in januari a.s. nogmaals aan uw college voorgelegd. De Provincie vraagt om de regionale paragraaf eind januari 2020 aan te leveren ten behoeve van opstelling van de ontwerp POVI in maart 2020. Uiteraard behouden de gemeenten in het kader van de formele zienswijzeprocedure alle ruimte voor het indienen van zienswijzen.

Inhoud regionale paragraaf POVI

De concept regionale paragraaf POVI geeft op basis van een "foto" van Midden-Limburg een toekomstbeeld van de regio in 2050. Onder het motto "Het verbindend hart van Limburg" met het landschap als basis worden drie hoofdpunten beschreven; een duurzaam en klimaatbestendig Midden-Limburg, een toekomstbestendige economie en een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving voor Midden-Limburg. Per hoofdpunt is aangegeven welke acties worden ondernomen.

Relatie met gemeentelijke omgevingsvisie

De thema's uit de regionale paragraaf van de POVI zullen op hoofdlijnen terugkomen in de gemeentelijke omgevingsvisie.

Bestuurlijke conferentie SML

Op 7 januari a.s. vindt een bestuurlijke conferentie plaats over de toekomst van SML. Geadviseerd wordt om onder andere deze notitie als input te gebruiken voor deze bijeenkomst.

Beoogd effect/doel

De strategische verankering van grote maatschappelijke (regionale) opgaven.

Argumenten

In dit document worden de belangen van de gemeente Weert verankerd.

De belangen van de gemeente Weert worden in afstemming met de andere Midden-Limburgse gemeenten verankerd in de regionale paragraaf.

De regioparagraaf behelst samenwerking rond grote maatschappelijke opgaven.

In de regioparagraaf worden de grote maatschappelijke opgaven benoemd die we al dan niet in wisselende coalities gezamenlijk oppakken.

De regioparagraaf is een basis voor (toekomstige) samenwerking.

In de regionale paragraaf staan opgaven benoemd waar over we het (ambtelijk) eens zijn om deze gezamenlijk op te pakken. Deze gezamenlijke opgaven bieden een mooie basis voor een eventuele toekomstige samenwerking. Hierbij kan uiteraard breder worden gekeken dan alleen het ruimtelijk-fysieke domein.

Kanttekeningen en risico's

Tegengestelde belangen.

Wanneer we vanuit de gemeente Weert geen input leveren aan de regionale paragraaf zou het kunnen gebeuren dat opgaven die niet in het Weertse belang zijn worden verankerd in de POVI.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Niet van toepassing

Duurzaamheid

De strategische verankering van grote maatschappelijke opgaven.

Uitvoering/evaluatie

Zoals omschreven in de inleiding wordt de regionale paragraaf eind januari aan de provincie aangeboden.

Communicatie/participatie

Geadviseerd wordt dit voorstel op de TILS-lijst te plaatsen.

Overleg gevoerd met

Intern:

Pierre Heuts (R&E)

Het concept is afgestemd met:

Rianne Bader, Roel Beunen, Anouk Beurskens, Marianne Arts, Renata Bruinsma, Anouk Cramers, Joke Jongeling, Pierre Heuts, Tjalle Fijlstra, Peter Kuppens, Werner Mentens en Ton Weekers.

Extern:

De regiotrekkers van de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen en Roermond en medewerkers van de provincie Limburg.

Bijlagen:

1; Verslag portefeuillehoudersoverleg ruimtelijke ordening 24 juni 2019

2; (Concept) verslag portefeuillehoudersoverleg ruimtelijke ordening 25 september 2019

3; Concept regionale paragraaf Provinciale Omgevingsvisie

Midden – Limburg

“het verbindend Hart van Limburg”

Van sectoraal naar omgevingsgericht werken

Inhoudsopgave

1.	Foto van Midden-Limburg	3
2.	Toekomstbeeld Midden-Limburg 2050	4
3.	Hoofdpogaven voor de toekomst: “Het verbindend Hart van Limburg”	6
3.1	Werken aan een duurzaam en klimaatbestendig Midden-Limburg	6
	Waarom?	6
	Wat gaan we in ieder geval doen?	7
	Wat gaan we in ieder geval doen?	9
3.3	Werken aan een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving voor Midden-Limburg.....	10

1. Foto van Midden-Limburg

Midden-Limburg anno 2019. We hebben het goed. We zijn welvarend. We houden van tradities zoals kermis, carnaval en onze schutterijen. We voelen ons thuis in onze eigen regio. We leven in het groene hart van Limburg, het smalste stukje van Nederland. Het is hier onmiskenbaar prettig wonen en werken in aantrekkelijke steden en nabij gelegen vitale dorpen. De afgelopen decennia hebben we een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Roermond is koploper in de retail waarbij de bezoekers van tot ver buiten onze landsgrenzen naar toekomen. Weert is de groenste regio van de wereld. Door de grindaafgravingen hebben we het grootste aaneengesloten watersportgebied van Nederland gekregen. We hebben schitterende natuurgebieden, de nationale parken De Meinweg, de Groote Peel en de grensoverschrijdende natuurparken Kempen-Broek en Maas-Swalm-Nette. Langs de oevers van de Maas hebben we prachtige historische kerkdorpen zoals Asselt, Buggenum, Stevensweert en Thorn. Rustig wonen, winkelen en recreëren in het groen zijn hier de maatstaaf.

Midden-Limburg is strategisch gelegen tussen Brainport Eindhoven, het sterk verstedelijkte Zuid-Limburg, Greenport Venlo, het Ruhrgebied en België. Het bedrijfsleven in onze regio heeft netwerken en relaties met deze economische regio's opgebouwd. Als relatief dunbevolkte regio met goede verbindingen naar de dichtbevolkte buurtregio's is het hier prettig en rustig wonen in het groen. Door Midden-Limburg lopen verschillende stromen, sporen, kabels, buizen en wegen waarlangs mensen, goederen, energie en grondstoffen onderweg zijn naar de plek van bestemming. Door deze ligging en transportassen zijn we een aantrekkelijke regio voor vele bedrijven. We lopen in Limburg voorop in innovatie met de energietransitie. De eerste en nog enige windmolens in Limburg zijn gerealiseerd in Leudal en het eerste coöperatieve zonnepark van Limburg ligt in Weert. En daar blijft het niet bij.

De twee vitale centrumsteden Roermond en Weert hebben een belangrijke verzorgende functie voor de regio ([ook recreëren en verblijven](#)), waarbij beide steden hun eigen accenten hebben. Weert als groenste stad, richt zich met name op wonen en werken, terwijl Roermond naast wonen en werken ook een belangrijke bezoekersstad is. Tussen de steden in liggen de meer landelijke gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Nederweert. Ieder vanuit zijn eigen kracht (wonen, detailhandel, voorzieningen en werkgelegenheid) geven zij profiel aan een deel van de regio.

Het landelijk gebied van Midden-Limburg heeft een verbindende functie en kent hoge landschaps- en cultuurhistorische waarden met maasmeanders, natuur- en bosgebieden, peelvenen, ontginningsgebieden, vestingwerken, beschermde stads- en dorpsgezichten en gevarieerde landbouwactiviteiten. In het groene hart van Limburg recreëren we en kopen bewoners gebiedseigen producten. De vele fraaie beken en de Roer maken het af en zorgen voor de verbinding tussen al deze schitterende waarden.

De economie is vitaal. De huidige demografische situatie vraagt om nieuwe inwoners, ook uit verschillende EU-landen, die onze bedrijven helpen. De bijdrage van (tijdelijke) arbeidskrachten aan de economie is onmisbaar. We werken dan ook aan passende woonruimte voor al onze inwoners. Ondernemers, overheid en onderwijs werken samen onder de naam van Keyport 2020 aan innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt om de economie concurrerend te houden. Er liggen uitdagingen op het gebied van de arbeidsmarkt in verband met de huidige krapte en in verband met de veranderende benodigde vaardigheden en competenties van medewerkers. Onze economie heeft geen dominante sector maar het aandeel maakbedrijven is bovengemiddeld. Onze maakbedrijven zijn een aanjager voor ontwikkelingen en innovaties in andere sectoren zoals agro & food, biobased economy en logistiek. Toerisme is een belangrijke groeimarkt. In het peelgebied zijn de intensieve

veehouderijen en landbouwbedrijven een belangrijke economische factor. Hierin is de pluimveesector een sterke speler. Tegelijkertijd heeft de landbouw als grootste ruimtegebruiker een zeer grote invloed op de kwaliteit van de leefomgeving (bodem, water en lucht) en biodiversiteit en daarmee op het welbevinden van onze inwoners en het vestigingsklimaat. De knelpunten en de daaruit voortvloeiende hoofdpunten komen terug in hoofdstuk 3.

2. Toekomstbeeld Midden-Limburg 2050

Waar staan we in 2050? Midden-Limburg is in 2050 het verbindend hart van Limburg waar het goed wonen, werken en recreëren is. Grenzen zijn vervaagd. We zijn een groene oase tussen onze sterk verstedelijkte buurtregio's. Wij verbinden de omliggende regio's. We zijn welvarend, verbonden, gezond, energieneutraal, klimaatproof en innovatief. We focussen ons op onze sterke punten en koesteren onze verschillen. We werken en denken cyclisch. Groener, duurzamer en slimmer. De keuze voor kwaliteit gaat boven kwantiteit. De aandacht gaat uit naar een duurzame samenleving waar mens en natuur hand in hand samen gaan. Er wordt met zorg en aandacht gewerkt aan een veilige en gezonde leefomgeving. De regio is aantrekkelijk voor jonge mensen die vanuit een prettige woonomgeving hun, -werk en recreatielocaties in de eigen regio of daarbuiten gemakkelijk kunnen bereiken.

De Maas heeft de ruimte en speelt een belangrijke rol in het dagelijks leven als recreatie- en uitloophet gebied voor inwoners, als vervoersfunctie voor ondernemers en verbindingzone voor flora en fauna. De nationale en grensoverschrijdende parken zijn via het groene beeklandschap met elkaar verbonden. Dankzij deze kronkelende beken die de ruimte hebben gekregen kan de juiste hoeveelheid water bij extreem weer zijn weg vinden. In het landelijke gebied speelt het beeklandschap en het grondgebruik een sleutelrol om de wateroverlast te voorkomen en in tijden van droogte voldoende water vast te houden. De natuur is rijker geworden. Het landschap kent hoge cultuurhistorische waarden en bewoners en mensen uit de omliggende regio's recreëren daar graag en maken er gebruik van om te sporten en te bewegen. Historische kastelen, kloosters, kerken, boerderijen en industrieel erfgoed hebben een nieuwe recreatieve-, woon- of werkfunctie. De geschiedenis blijft concreet tastbaar en behouden voor de toekomst. De natuurparken en de Maasplassen vormen een belangrijke toeristische trekker. Met daarnaast een belangrijke functie voor rust en ontspanning gericht op geluk en gezondheid voor onze inwoners en bezoekers.

De twee steden zijn bruisend en hebben hun sterk verzorgende functie voor de regio en daarbuiten behouden. De dorpen zijn levendig voor jong en oud. We zijn goed verbonden met andere regio's via diverse nieuwe vervoersvormen en op de fiets. De files zijn opgelost. We zijn aangesloten op het internationale spoornetwerk naar Antwerpen, Düsseldorf, Aachen/Köln en Liège. Van daaruit zijn we via het HSL netwerk verbonden met de rest naar het verbindend hart van Europa. Een goede gemeentelijke samenwerking, optimale voorzieningen en slim gebruik van nieuwe technologieën zorgen voor dat thuisgevoel. De samenwerking tussen de verschillende overheden, onderwijsinstellingen en bedrijven in de regio is geoptimaliseerd.

Door intensieve samenwerking van alle partijen is er een gebied ontstaan waar het evenwicht tussen ecologie en economie hersteld is. Agrariërs en inwoners weten elkaar te vinden. Vee wordt gehouden in schone, aantrekkelijk vormgegeven en goed ingepaste multifunctionele boerderijen. De agro en foodsector is verbonden met Greenport Venlo, Agri food capital en Foodvalley. Mest van mens en dier is in dit systeem een waardevolle grondstof. De uitstoot van methaan uit de landbouw is fors teruggebracht. We vervullen onze functies voor wonen en werken ter versterking van Brainport Eindhoven, waar high-tech werklocaties de norm zijn. Roermond heeft haar naam als retail capital behouden en uitgebouwd naar bezoekersstad voor meerdaags verblijf en de regio profiteert

daarvan mee. De regio heeft gebruik gemaakt van de groeipotentie van het toerisme. Midden-Limburg heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor het midden- en kleinbedrijf behouden en biedt ruimte voor ontwikkeling en innovatie.

Al onze gebouwen zijn energieneutraal. Gezond, klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen is de standaard. Er is geen CO₂ uitstoot meer door verbranding van fossiele brandstoffen. Aardolie en aardgas behoren tot het verleden. De windmolens draaien hun laatste uren. Nieuwe technologieën zorgen voor de opwekking van warmte en energie die minder impact hebben op de omgeving. Lokale energiecoöperaties zorgen voor de energiewinning van onze regio. Opbrengsten vloeien terug in de lokale gemeenschap. In steden, dorpen en het landelijke gebied is voldoende ruimte om water op te vangen en vast te houden in tijden van hitte en droogte.

De Maas en de kanalen zijn een belangrijke vervoerscorridor. Langs de Maas is niet alleen de focus op waterveiligheid, maar ook op natuur, landschap, stedelijke ontwikkeling, wonen en recreatie. Dit alles tezamen vormt een aantrekkelijk Maasplassen gebied voor inwoners, recreanten en flora en fauna.

Het is ons gelukt om het uitgangspunt “iedereen telt mee” (inclusieve samenleving) handen en voeten te geven. ~~Arbeidsmigranten~~ Internationale werknemers (waarom alleen arbeidsmigranten?) voelen zich welkom, iedereen heeft de kans om deel te nemen en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Gemeenten hebben hun voorzieningen aanbod optimaal op elkaar afgestemd: culturele en sportieve elementen versterken elkaar en geven een beeld van een aantrekkelijke woon- en vestigingsregio.

3. Hoofdoopgaven voor de toekomst: “Het verbindend Hart van Limburg”

Hierin beschrijven wij de drie hoofdoopgaven van onze regio en spreken wij onze ambitie uit. Onze ambities zijn bedoeld als inspanningsverplichtingen die richting geven aan ons handelen. Aan de basis van de hoofdoopgaven liggen veiligheid, gezondheid en een goede omgevingskwaliteit met het landschap als verbindend vermogen. De Omgevingswet heeft hier als doel een balans te vinden tussen beschermen en benutten.

Het landschap is de basis van de drie hoofdoopgaven. Het landschap draagt bij aan een goede omgevingskwaliteit die Midden-Limburg mooi, aantrekkelijk en onderscheidend maakt, voor mensen om er te wonen en voor bedrijven om zich er te vestigen. Onze basis is dat we dit landschap op orde houden en gaan versterken waar mogelijk.

We zien Midden-Limburg als het Hart van Limburg. We werken gezamenlijk aan grote opgaven. Dit doen wij in wisselende coalities. Ook de samenwerking met Noord-Limburg op verschillende thema's is steeds vanzelfsprekender maar we staan ook open voor samenwerking met andere (grens)overschrijdende regio's zoals Brainport Eindhoven, Zuid-Limburg, België en Duitsland.

3.1 Werken aan een duurzaam en klimaatbestendig Midden-Limburg

Waarom?

Klimaatverandering heeft nu al een grote impact op onze samenleving en gaat in de toekomst nog meer van zich laten gelden. De urgentie en noodzaak om aan te passen aan het veranderende klimaat is groot en neemt de komende jaren alleen maar toe. Het wordt warmer maar ook droger en natter. De extremen worden groter.

De verbranding van fossiele brandstoffen levert op landelijk niveau een bijdrage van circa 75% aan de totale uitstoot van broeikasgassen (door CO₂-uitstoot). Besparing in het gebruik van fossiele brandstoffen en grondstoffen en het overschakelen naar duurzame vormen van energieopwekking zijn de belangrijkste manieren om vanuit Midden-Limburg een bijdrage te leveren aan de beperking van de CO₂-uitstoot.

De hetere zomers, de hevigere zomerbuien en nattere winters hebben effecten op een groot aantal terreinen, waarvan sommige effecten voor de hand liggen (zoals frequentere schade in land- en tuinbouw, verschuiving klimaatzones en hittestress) en andere op het eerste gezicht misschien onverwacht zijn (zoals de stijging van het aantal allergiedagen, veranderingen in ziekten en plagen en toename kans op natuurbranden en uitval van IT-voorzieningen). Om hier op voorbereid te zijn, zijn flinke aanpassingen in de openbare ruimte nodig, zeker op het gebied van waterbeheer. Klimaatbestendig wil zeggen dat de risico's vanwege weersextremes in 2050 aanvaardbaar, draagbaar en beheersbaar zijn. Klimaatbestendig is net als veiligheid relatief: 100% veilig of klimaatbestendig is niet haalbaar. Het is belangrijk dat de samenleving accepteert dat er altijd een bepaald restrisico aanwezig blijft.

Wat gaan we in ieder geval doen?

1. We stellen een regionale energiestrategie (RES) op samen met Noord-Limburg:

Samen met de Noord-Limburgse gemeenten stellen we een regionale energiestrategie op, hieronder valt ook de Transitie Visie Warmte. Een koers gericht op de transformatie van het huidige energiesysteem. Belangrijk uitgangspunt voor deze koers is dat we aansluiten bij gebiedsurgenties waardoor we tegelijkertijd zorgen voor versterking van de lokale en regionale economie, de kwaliteit van de leefomgeving en het landschap.

2. We stellen een uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie op:

Iedere gemeente stelt een uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie op conform het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Dit pakken we samen met Noord-Limburg op.

3. We stellen een waterketenplan op:

Samen met de Noord-Limburgse gemeenten en waterpartners stellen we een regionaal waterketenplan op. In dit plan stellen we ons gezamenlijke beleid vast op de zorgplichten water en klimaatadaptatie. Onderdeel van dit plan is een handreiking klimaattoets.

4. We stellen een toekomstbeeld op voor een klimaatbestendig landschap:

De Midden-Limburgse gemeenten stellen een toekomstbeeld op voor een klimaatbestendig landschap. Daarmee brengen we kansen in kaart waar we verbindingen kunnen leggen tussen de klimaatadaptatie opgave, verbetering landschappelijke waarden en kansen voor de recreatieve sector.

5. We werken in Midden-Limburg aan een robuust aantrekkelijk landschap in de Maasvallei waarbij we adaptief bouwen met het water:

De Limburgse Maasgemeenten bepalen samen met de provincie Limburg, Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat wat de betekenis is van de Maas op ecologisch, economisch en ruimtelijk gebied. Daarbij kijken we verder dan het rivierkundig functioneren. Het water is het uitgangspunt bij het ontwerpen van omgevingskwaliteiten en de bebouwde omgeving. De inrichting van de ruimte wordt vorm gegeven in combinatie met het water. Dit biedt de mogelijkheid om nieuwe gebruiksvormen te maken, waarbij het adaptief bouwen zorgt voor het beperken van de kosten in het geval er bij hoogwater op plekken toch water komt.

3.2 Werken aan een toekomstbestendige economie (circulair)

Waarom

Basis voor het functioneren van de regio

Een toekomstbestendige economie is de basis van het functioneren van de regio. Het zorgt ervoor dat inwoners werk hebben waardoor met hun bestedingen de voorzieningen op orde kunnen blijven en mensen minder terug hoeven te vallen op een sociaal vangnet. Anderzijds is een toekomstbestendige economie op een goede manier ingepast in de omgeving en is de overlast beperkt. Een toekomstbestendige economie biedt ook de basis voor een aantrekkelijke woon- en leefomgeving doordat het werken, wonen en recreëren op elkaar afgestemd is en verzekert daarmee de toekomst van mens en milieu.

Innovatieve en concurrerende economie

De economie van Midden-Limburg functioneert goed: op een aantal indicatoren scoort de regio positief. Het gaat echter niet vanzelf om de regionale economie concurrerend, innovatief en toekomstbestendig te houden. De regio heeft meerdere sectoren die goed vertegenwoordigd zijn, maar geen sector die de hele economie domineert. De maakindustrie is relatief groot en toerisme en recreatie is een groeimarkt. Ook de zorg, met name gericht op inwoners van de regio zelf, is een grote sector. Binnen de regio is geen campus gelegen, maar de regionale economie functioneert wel in dat netwerk en is toeleverancier aan de diverse campussen, Brainport en andere regio's. Naast een aantal grote werkgevers, met name op het gebied van de maakindustrie, is het midden- en

kleinbedrijf een grote banenmotor in de regio en dient als vliegwiel voor de totale economische structuur. De bedrijvigheid moet de ruimte hebben en houden om zich te ontwikkelen. We zien dat het aanbod aan bedrijventerreinen de komende tijd opdroogt, omdat het beschikbare areaal de afgelopen jaren sterk is teruggelopen. Waarbij op Midden-Limburgse schaal gekeken moet worden, ook naar brown fields. Inbreiding voor uitbreiding. De nadruk bij nieuwe bedrijfsvestigingen ligt op het beschikbaar hebben en houden van ruimte voor het regionale midden- en kleinbedrijf.

Het versterken van samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid. Op deze manier worden de bedrijven een onmiskenbare schakel van de samenleving en is het voor bedrijven beter mogelijk om de kennis en middelen uit de samenleving te benutten en ontstaat er vanuit die samenleving meer begrip en draagvlak voor de activiteiten van bedrijven.

Duurzame landbouw

De productie van gezond en veilig voedsel, geproduceerd door een moderne en krachtige sector is een grote opgave. Daarbij moet de productie veel meer in balans komen met de gezondheid voor mens en dier. Denk aan het klimaat, lucht- en waterkwaliteit, waterbeheer, biodiversiteit en kwaliteit van het landschap.

Naar verwachting zal 2/3 van het aantal primaire agrarische productiebedrijven in de komende 20 jaar stoppen. Het is een enorme opgave om invulling te geven aan de vraag wat we moeten doen met al deze vrijkomende gebouwen. Andere landbouwbedrijven willen juist groeien en kopen daartoe vrijkomende locaties op. De vrijkomende locaties bieden ook kansen voor de versterking van bijvoorbeeld recreatie en toerisme. Een platteland van en voor agrariërs is niet meer vanzelfsprekend. De functie van het buitengebied verandert en het wordt een uitloopgebied voor de mensen die in de kernen en steden wonen om hier te recreëren en te bewegen.

Mobiliteit

Een belangrijke reden waarom de regio goed functioneert is de centrale ligging tussen Zuidoost-Brabant, Zuid-Limburg en het Ruhrgebied. Het verbeteren van de verkeersveiligheid is een blijvend aandachtspunt.

De goede verbindingen met andere regio's vormen de basis voor het functioneren van de regio. Zowel met spoor als met het hoofdwegennet zijn de verbindingen met verder weg gelegen regio's goed. Om de grensoverschrijdende mogelijkheden beter te benutten moet de aansluiting op het OV en HSL netwerk Keulen/Aken/Düsseldorf worden verbeterd, en het reactiveren van de spoorverbinding Weert - Hamont-Antwerpen voor personenvervoer. Daarnaast heeft de A2 een opwaardering nodig om toegenomen en nog verder toenemende verkeersstromen te kunnen herbergen.

In Midden-Limburg is het transport over water op dit moment beperkt, zowel in omvang als in type producten dat vervoerd wordt als in bedrijven die gebruik maken van het water om hun producten te vervoeren. De Maasroute heeft nog vooral een doorgaande functie, terwijl het vergroten van het transport over water, in combinatie met verduurzaming van de vloot die al ingezet wordt, leidt tot een forse CO₂ reductie. Aandachtspunt is het wegnemen van fysieke belemmeringen. Dit gaat met name om het voldoende beschermen van bedrijven tegen hoogwater, het voldoende diep en groot houden van kanalen en sluisen en het zorgen voor passende infrastructuur zoals aanmeerplekken (ook voor overnachting). Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen de verschillende stakeholders om potenties te benutten.

Toerisme en recreatie

Door de unieke landschappelijke kenmerken van Midden-Limburg, met name in de vorm van de natuur (o.a. Nationale Parken) en het watersportgebied de Maasplassen, is de regio een

aantrekkelijke bestemming voor bezoekers. Daarbovenop kent de regio een grote concentratie cultuurhistorisch waardevolle plekken met beschermde stads- en dorpsgezichten en monumenten. Met name het Designer Outlet Roermond en de binnenstad van Roermond trekken een groot publiek dat komt winkelen.

Door de verbindingen tussen deze unieke kwaliteiten en de landschappelijke structuren te versterken kan de regio nog aantrekkelijker worden voor toeristen en kan het verblijf in de regio verlengd worden. Hierdoor kan de toeristisch – recreatieve sector verder groeien als belangrijke economische motor voor de regio.

Functioneren stedelijke centra

De kernen hebben een sterke relatie met de centrumsteden Roermond en Weert. Op het gebied van detailhandel, horeca en cultuur spelen deze steden een belangrijke rol in het dagelijks leven van de inwoners van de regio. Ondanks de relatief sterke positie van Roermond en Weert op dit gebied staan ook deze centra (onderzoek?) onder invloed van veranderingen in de detailhandel. De invulling van deze stadscentra zal daarom veranderen.

Maatregelen om op een andere manier de regionale rol te kunnen blijven spelen en voor verbinding tussen inwoners te kunnen zorgen, zijn nodig. Dit gaat deels om functieveranderingen naar functies als wonen, werkplekken en versterking van het culturele aanbod. Anderzijds gaat het om het verbeteren van de bereikbaarheid per fiets, waardoor deze centra nog laagdrempeliger bezocht kunnen worden. Hierdoor wordt ook een stimulans gegeven aan het openbaar vervoer en de mate waarin inwoners van de regio bewegen en wordt het fietsgebruik, dat op dit moment relatief laag is in de regio, verder versterkt.

Wat gaan we in ieder geval doen?

1. *Versterken en aanvullen van triple-helix aanpak zoals die nu door Keyport plaatsvindt:*
De lokale binding van bedrijfsleven en onderwijs is essentieel voor de doorontwikkeling van de regio. Door verder te investeren in de samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid kunnen we de balans in onze beroepsbevolking brengen en zorgen we voor het versterken van het woon- en leefklimaat in de regio.
2. *We versterken de regionale rol van de binnensteden van Roermond en Weert:*
De kernen in Midden-Limburg zijn voor een groot aantal functies en voorzieningen aangewezen op de binnensteden van Roermond en Weert. We maken een plan hoe deze centra die rol ook in de toekomst kunnen blijven spelen, met inachtneming dat er een functieverandering van winkels naar andere functies plaats zal vinden. Daarnaast zetten we in op de bereikbaarheid van deze centra per fiets en openbaar vervoer. Hiermee houden we de kernen en steden leefbaar, leveren we een bijdrage aan de gezondheid van onze inwoners en leveren we een bijdrage aan de verduurzaming van de mobiliteit.
3. *We vermarkten Midden-Limburg op toeristisch gebied waarbij we de grote landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden en Roermond (ook Weert) als bezoek/retailstad centraal stellen:*
De toeristisch – recreatieve sector is een belangrijke groeimarkt voor Midden-Limburg. De regio kent unieke landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden van de (zoals de nationale parken, de Maasplassen en de historische centra als Roermond en Thorn) die voor bezoekers nog minder bekend zijn dan bijvoorbeeld het Zuid-Limburgse heuvellandschap. We vermarkten de regio specifiek op deze thema's en richten ons met name op verblijven in het weekend. (waarom alleen weekenden? Via de gepensioneerden moet je vooral inzetten op alle dagen.)
4. *We richten een Taskforce Vitale Veehouderij (TVV) op:*
Gemeenten uit Noord- en Midden-Limburg en de provincie Limburg richten gezamenlijk een TVV op. De taskforce is de opvolger van de werkgroep Schone Stallen. Het biedt een platform

voor de regio om de transitie van de landbouw te versnellen. Het doel is het creëren van een gezonde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving en een circulaire en economisch gezonde veehouderijketen. In eerste instantie richt de Taskforce zich op de transitie van de veehouderij met als vergezicht de transitie van het gehele buitengebied. De Taskforce pakt (nieuwe) vraagstukken die hier aan bijdragen proactief en gezamenlijk op. Het TVV is een verbinder tussen lopende processen en vraagstukken in de regio en zoekt aanhaling buiten de regio.

5. *We nemen maatregelen tegen Vrijkomende Agrarische Bebouwingen (VAB):*

De uitdaging is om voor vrijkomende agrarische bebouwing en leegstaande stallen een nuttige herbestemming te vinden of om sloop te faciliteren. We maken een onderscheid tussen:

- maatregelen om nieuwe VAB's te voorkomen;
- maatregelen gericht op het beperken van negatieve effecten op de leefomgeving.

6. *We verbinden stad en platteland:*

Er komt een sterke verbinding tussen "stad en land", producent en consument in Midden-Limburg. Dit doen we door het stimuleren en ondersteunen van projecten die gericht zijn op het versterken van de relatie tussen stad en platteland.

- Het verbeteren van de relatie tussen agrariër en consument;
- Het verzachten van de "harde" scheiding tussen stad en platteland in de breedste zin des woords.

7. *We zetten in op goede verbindingen met de omliggende regio's zowel per fiets, auto als openbaar vervoer.*

8. *We werken aan een toekomstbestendige economie:*

We onderzoeken hoe we impuls kunnen geven aan de ontwikkeling van de werklocaties van de toekomst en hoe we de transitie naar een circulaire economie kunnen bespoedigen

3.3 Werken aan een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving voor Midden-Limburg.

Het aantal inwoners neemt af in Midden-Limburg. De bevolking in Nederweert, Roermond en Weert groeit wel nog. Volgens de prognose zal het aantal huishoudens in de regio nog een tiental jaren toenemen. Het is de uitdaging de komende jaren voldoende woningen en de juiste woningen op de juiste plaats toe te voegen. De regio heeft de ambitie om een gedeelte van de woningbouwopgave van Zuid-Oost-Brabant over te nemen.

Naast de aanzienlijke woonopgave hebben we als regio ook te maken met een aantal aanzienlijke transformatie- en kwaliteitsopgaven. We willen mensen zolang mogelijk zelfstandig in een vertrouwde omgeving laten wonen. Door de groeiende economie en de vergrijzing is het voor bedrijven steeds moeilijker om goed gekwalificeerd personeel te vinden. Nieuwe inwoners uit verschillende landen helpen onze bedrijven. Ook voor deze nieuwe inwoners is passende woonruimte nodig.

Gezondheid is meer dan alleen "ziekte voorkomen". Gezondheid gaat juist om "quality of life", welzijn en het bevorderen van gezondheid. We willen een gezonde en veilige leefomgeving voor onze inwoners. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. We willen dat iedereen in de regio dezelfde mogelijkheden heeft om gezond te zijn of te worden. Dat betekent dat de leefomgeving voldoende mogelijkheden biedt voor sporten, ontmoeten, bewegen en spelen.

Een belangrijk onderdeel van een gezonde en duurzame leefomgeving is de mogelijkheid om op een prettige manier ergens lopend of fietsend heen te gaan en te verblijven. De afstanden in de regio zijn zeer beperkt en daarmee op een fietsafstand. Op dit moment zijn de verbindingen onvoldoende van

kwaliteit en niet aantrekkelijk. Daarnaast ontbreken er in het fietsnetwerk een aantal essentiële schakels, zoals een goede en aantrekkelijke mogelijkheid om de Maas ter hoogte van Roermond te kruisen, en een verbinding over de Maas ter hoogte van Buggenum. Verder zijn de onderlinge verbindingen tussen Weert en Roermond en tussen Weert en Eindhoven zeer beperkt. Met de verbeterde fietsverbindingen kunnen de groene en natuurlijke gebieden beter beleefbaar worden gemaakt, worden steden en kernen beter en directer ontsloten voor inwoners uit de regio en wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het verduurzamen van de mobiliteit en het behouden van de gezondheid van onze inwoners.

Wat gaan we in ieder geval doen?

1. *We brengen in beeld wat de belangrijkste dragers zijn van ons landschap en versterken de landschappelijke structuren:*
De belangrijkste gemene deler in Midden-Limburg is het landschap. De unieke landschappelijke kenmerken vormen een belangrijke aantrekkingskracht op toeristen maar ook op (potentiele) inwoners. Door de belangrijkste landschappelijke dragers uit te werken en leidend te maken in ruimtelijke ontwikkelingen versterken we het profiel van de regio.
2. *We completeren ons fietsnetwerk:*
Het fietsnetwerk in de regio kent een aantal hiaten. We bepalen waar deze liggen en waar de kansen liggen om de onderlinge bereikbaarheid per fiets in de regio te verbeteren. Op die manier leveren we een bijdrage aan de leefbaarheid van de kernen, de toekomstbestendigheid van de stadscentra, de gezondheid van de inwoners van de regio en het terugdringen van de uitstoot van CO₂, fijn stof en geluid door het beperken van autobewegingen.
3. *Samenwerking sociaal en fysiek domein:*
We doen een eerste verkenning voor het verbinden en versterken van elkaars sterke punten, die tevens een positieve bijdrage leveren aan de huidige en toekomstige opgave, op het scheidsvlak van het sociale en fysieke domein.
4. *Aansluiting Brainport Eindhoven:*
We bieden een gezonde-, leef-, woon- en recreatieomgeving voor de mensen die werken in de Brainport Eindhoven.
5. *Binden van jongeren:*
Met onze gezonde, vitale en aantrekkelijke leefomgeving zijn wij een aantrekkelijke woonomgeving geworden voor de jonge generatie. Zij willen in de regio blijven of komen.
6. *Afstemming voorzieningen:*
We gaan met elkaar in gesprek over de opgaven van gemeenten in het kader van het realiseren en in stand houden van maatschappelijke voorzieningen op het vlak van onderwijs, welzijn, cultuur en sport in een regionale context, kan leiden tot slimmere en efficiënte oplossingen.
7. *Werknemers uit de Europese Unie: en uit andere landen?*
We stemmen onze lokale inspanning in het kader van arbeidsmigranten- internationale werknemers met elkaar af en maken plannen die niet alleen de thema's economie en huisvesting raken, maar ook inzetten op educatie en integratie. We benutten talenten van nieuwe Nederlanders en helpen hun die verder te ontwikkelen.
8. *We zetten in op biodiversiteitsherstel:*
We brengen samen met de provincie in kaart wat de opgave is in biodiversiteitsherstel. Daarop ontwikkelen we beleid voor (specifieke) soorten, leefgebieden en verbindingen daartussen.

Kort Verslag

Aanwezig: Wethouder mevrouw A. Waajen, Roermond
De heer R. Essers, Roermond
Wethouder de heer J Smits, Roerdalen
Wethouder de heer R. Martens, Leudal
Wethouder de heer T. Snijckers, Maasgouw
Wethouder mevrouw Wendy van Eijk, Weert
Wethouder mevrouw T. Geelen, Weert
De heer R. Blondel, Weert
Wethouder Frank Voss, Nederweert
De heer R. Cimmermans, provincie Limburg
De heer W. Rongen, provincie Limburg

Wethouder Hub Meuwissen, Echt-Susteren (m.k.a)

Van R. Essers
Sector/afdeling RU
Tel. (0475) - 359 918
Datum 24 juni 2019
Betreft Kort verslag overleg Pfh's RO inzake POVI/NOVI

---

1. Opening en aanleiding voor overleg

Wethouder Waajen heet een ieder welkom en geeft kort het doel aan van het overleg (zie ook bijgevoegde procesnotitie, agendapunt 3). Aangegeven wordt dat de afstemming over NOVI en POVI niet via een SML werkveld verloopt, maar dat de pfh's RO ML een eenvoudig en pragmatisch proces willen inrichten. Dit omdat de POVI en NOVI meerdere SML werkvelden betreffen en overstijgen.

2. Toelichting op proces opstelling Provinciale omgevingsvisie door provincie

De heer Cimmermans geeft een toelichting op het proces van de Nationale Omgevingsvisie en de Provinciale Omgevingsvisie.

Voor wat betreft de Nationale Omgevingsvisie wordt opgemerkt dat een gezamenlijke reactie vanuit regio en provincie, wenselijk is. Verzocht wordt aan de provincie om dit af te stemmen met het nieuwe provinciebestuur cq de nieuwe deputé en regie te nemen op het proces om te komen tot genoemde reactie. Overigens willen de pfh's graag kennismaken met de nieuwe deputé.

Nederweert merkt op dat voor wat betreft het thema transitie landbouw aansluiting wordt gezocht met Noord-Limburg en ZO Noord-Brabant als NOVI-gebied. Wel geeft hij aan dat de reactie van Nederweert zoveel mogelijk kan worden afgestemd en derhalve het proces om te komen tot een gezamenlijke reactie doorgang kan vinden.

3. Bespreken procesnotitie inzak regionale inbreng in opstellingsproces Provinciale omgevingsvisie (POVI)

Doel was het voorstel te bespreken over het al dan niet gezamenlijk optreden bij de totstandkoming van de Provinciale omgevingsvisie. Daartoe was een notitie opgesteld, waarin naast het proces een schets opgenomen van een regionale inbreng.

De wethouders stemmen in met de procesnotitie waarin het proces om te komen tot een gezamenlijke inbreng in het POVI-proces.

Er wordt in het vervolgproces aandacht gevraagd voor 3 aspecten:

- a. Hoe wordt het interne gemeentelijke proces ingericht om te komen tot een gezamenlijke reactie?
- b. In het vervolgproces zal de provincie duidelijk moeten maken op welke wijze zij verwacht dat de regio een rol speelt cq ondersteund kan worden bij het schrijven/de totstandkoming van de POVI.
- c. In het volgend overleg willen de pfn's graag een stand van zaken voor wat betreft de gemeentelijke omgevingsvisies van alle ML-gemeenten.
- d. In samenhang met a. wordt bijzondere aandacht gevraagd voor de communicatie met de gemeenteraden in dit proces.

4. Werkafspraken.

Volgend overleg wordt in september 2019 gepland, waarbij de afspraken die onder 2 en 3 zijn opgenomen aan de orde komen

5. Rondvraag

Wordt geen gebruik van gemaakt en wethouder Waajen sluit vervolgens de vergadering.

Kort Verslag

Aanwezig:	Wethouder mevrouw A. Waajen, Roermond Wethouder de heer Meuwissen, Echt-Susteren Wethouder de heer T. Snijckers, Maasgouw Wethouder mevrouw Wendy van Eijk, Weert Wethouder Frank Voss, Nederweert Gedeputeerde, de heer A. Dritty, provincie Limburg De heer W. Rongen, provincie Limburg De heer M. van Vught, gemeente Roermond De heer T. Boijmans, gemeente Roermond
	Afwezig met kennisgeving; wethouder J Smits, Roerdalen
Van	M. van Vught
Sector/afdeling	RU
Tel.	(0475) - 359 303
Datum	25 september 2019
Betreft	Kort verslag overleg Pfh's Ruimte inzake POVI/NOVI

---

1. Kennismakend gesprek over ruimtelijke ontwikkeling Midden-Limburg vanuit provinciaal en gemeentelijk perspectief.

Na een kennismakingsronde wordt van de zijde van de gemeenten aangegeven welke aspecten van ruimtelijke (beleids) ontwikkeling er in de verschillende gemeenten spelen. Aan de orde komen onder andere de aanpak in het kader van de omgevingswet, de inpassing van zonnevelden/windturbines, arbeidsmigrantenhuisvesting en behoefte aan bedrijventerreinen, beleid voor het buitengebied, de planvoorraad woningbouw en transformatieopgaven.

De heer Dritty noemt een aantal aandachtspunten die de regio aangaan of zelf overschrijden, zoals de toekomst van SML, samenwerking met Noord-Limburg, zonne-energie en windenergie, arbeidsmigranten. Verder geeft de heer Dritty aan bij het wonen uit te willen gaan van de initiatieven waar behoefte aan bestaat en de cijfers van de planvoorraad flexibel te hanteren. Met betrekking tot wonen vraagt hij ook aandacht voor de opstaande opgave in het kader van ruimte voor ruimte. De provincie werkt met betrekking tot wonen aan kaders voor de kwaliteit van centra en kernen, het woonbeleid en het transitiefonds. Met betrekking tot de POVI zal er op korte termijn een uitnodiging komen om de ruimtelijke dilemma's te bespreken.

Mevrouw Waajen concludeert dat er veel actuele ontwikkelingen zijn die vragen om in regionaal verband en met de provincie te bespreken. Dit overleg is in eerste instantie pragmatisch opgepakt. Gezien de geschetste ontwikkelingen is het denkbaar dit overleg structureel te maken, zonder daarbij een formele structuur te creëren.

De heer Drippy geeft aan dat een structureel overleg bestaat in de regio's Noord en Zuid en dat een structureel overleg kan bijdragen aan de ontwikkeling van de regio.

Mw. Waajen stelt voor dit overleg structureel in te plannen, uiteraard op daarvoor geschikte momenten in tijd en qua agendapunten. Met dit voorstel wordt ingestemd.

2. Vaststelling verslag bestuurlijk overleg 24 juni 2019.

Het verslag wordt conform voorstel vastgesteld. Het overzicht van de stand van zaken van de opstelling van de omgevingsvisies in de verschillende gemeenten wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Bespreking proces regionale inbreng in Provinciale omgevingsvisie (POVI)

Kennis wordt genomen van het werkdocument en de geschetste procedure met betrekking tot de opstelling van de regionale paragraaf Midden-Limburg in de POVI. In die procedure kan naar verwachting in november een concept paragraaf aan het portefeuillehoudersoverleg worden voorgelegd.

4. Inventarisatie omgang met stikstofproblematiek

Een korte rondgang wordt gemaakt langs de gemeenten over de wijze waarop gemeenten met de problematiek omgaan. In grote lijnen beperkt dit zich tot het inventariseren van de projecten die geraakt kunnen worden door deze problematiek.

De heer Drippy geeft aan dat er 31 oktober a.s. een bestuurlijke overeenkomst plaatsvindt in Roermond over deze problematiek. Dhr Mackus zal daarbij als verantwoordelijk gedeputeerde aanwezig zijn.

5. Gezamenlijke zienswijze ontwerp Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Besproken wordt de stand van zaken van de behandeling van de gezamenlijke zienswijze op de ontwerp novi. In de gemeenten (voor zover aanwezig) is ingestemd met het voorstel. De gemeente Weert heeft een kleine aanpassing voorgesteld richting provincie in verband met de verschillen die er bestaan tussen regio's over de noodzaak tot terugdringing van de planvoorraad woningbouw. De gemeenten Echt-Susteren en Nederweert zullen over het buisleidingennet een separate zienswijze indienen. De gemeente Maasgouw overweegt dit ook. In dit verband zullen deze drie gemeenten hun zienswijzen doorsturen aan de steller van dit verslag. Deze zal ze doorsturen aan alle betrokken gemeenten.

6. Rondvraag

Op vraag van mw. Van Eijk wordt gesproken over de omgang met de PFAS problematiek. Vaak ligt de verantwoordelijkheid bij de aannemer/initiatiefnemer. Op het moment dat er meer inzicht is in de verspreiding van deze stof in de regio wordt bekeken of lokaal beleid nodig is.